

กองทุนหมุนเวียนตำบลลำปางหลวง

องค์การบริหารส่วนตำบลลำปางหลวง จังหวัดลำปาง

ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลลำปางหลวงประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ซึ่งที่ผ่านมาเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากความแห้งแล้ง เนื่องจากไม่สามารถควบคุมปริมาณน้ำจากแม่น้ำสำคัญทั้ง 5 สายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถทำอะไร ทำนาได้ และส่งผลให้เกษตรกรมีฐานะค่อนข้างยากจน

ต่อมาประชาชนในพื้นที่เกิดแนวคิดในการประกอบอาชีพเสริมอื่นๆ นอกเหนือจากการเกษตร โดยทำการรวมกลุ่มอาชีพขึ้น อาทิ การจักสาน การทำไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ ได้ผลดีในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามกลุ่มอาชีพกลับต้องประสบปัญหาเงินทุนที่จะนำมาใช้ในผลิตซึ่งไม่เพียงพอ จำเป็นต้องขอกู้จากแหล่งอื่นๆ นอกจากนี้กลุ่มอาชีพต้องประสบปัญหากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต้องชำระ เนื่องจากกำไรต่อหน่วยของสินค้าที่กลุ่มเหล่านี้ทำการผลิตไม่สูง หากต้องเสียต้นทุนเพิ่มก็อาจขาดทุน ดังนั้นการเข้าแก้ไขปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มอาชีพดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เกาะคา

จังหวัด: ลำปาง

ประชากร: 10,300 คน

พื้นที่: 28 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ปี 2543 องค์การบริหารส่วนตำบลลำปางหลวงจัดทำ "กองทุนหมุนเวียนตำบลลำปางหลวง" ขึ้น เพื่อให้กลุ่มอาชีพต่างๆ มาขอกู้ยืมเงินเป็นทุนเสริมในการประกอบอาชีพ

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุน จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นายกอบต. รองนายกอบต. 2 คน หัวหน้าส่วนการคลัง เจ้าหน้าที่งบประมาณ และตัวแทนหมู่บ้าน 5 คน ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุน รวมทั้งพิจารณาอนุมัติและติดตามการคืนเงินให้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดให้

2. คณะกรรมการกองทุนทำการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงิน ปลอดดอกเบี้ย โดยยึดหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยเป็นหลัก ดังนี้

- กลุ่มอาชีพฯ ต้องรวมกลุ่มกันอย่างเป็นทางการ กล่าวคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่ม และแบ่งหน้าที่การทำงานของคณะกรรมการและสมาชิกอย่างชัดเจน รวมทั้งมีระบบการบริหารงานกลุ่มอย่างรัดกุม
- กลุ่มอาชีพฯ ต้องมีเงินทุนอยู่แล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30
- กลุ่มอาชีพฯ เขียนโครงการเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนต้องมีความชัดเจนในเรื่องของหน้าที่การดำเนินการของสมาชิกกลุ่มฯ วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินจำนวนเงินที่ต้องการกู้ยืม รวมทั้งการกำหนดใช้เงินคืนให้กับกองทุน

3. ขั้นตอนในการขอกู้ยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียน

- กลุ่มอาชีพฯ นำเสนอโครงการ โดยระบุถึงการนำเงินไปใช้ประโยชน์อะไร ทางกลุ่มฯ มีเงินทุนหมุนเวียนมากน้อยแค่ไหน
- คณะกรรมการหมู่บ้านทำการกลั่นกรองขั้นแรกก่อนในฐานะผู้รับผิดชอบ และเมื่อเห็นสมควรแล้วจึงส่งต่อมาให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอีกครั้ง
- เมื่อพิจารณาอนุมัติโครงการแล้ว จะทำการตกลงช่วงเวลาในการชำระหนี้สิน ซึ่งแต่ละโครงการจะมีการกำหนดเวลาให้เหมาะสม เช่น โครงการระยะสั้น เช่น การกู้ยืมไป

สำรองจ่ายเป็นเงินหมุนเวียนในการผลิตสินค้าจักสาน หรือ ดอกไม้ประดิษฐ์ต่างๆ จะกำหนดเวลาชำระภายใน 1 ปี หรือในกรณีที่เป็นการโครงการระยะยาวอย่างการเลี้ยงโคหรือสุกร จะกำหนดเวลาชำระคืนถึงประมาณ 3 ปี นอกจากนี้ในส่วนของการชำระหนี้ จะกำหนดช่วงเวลาในการผ่อนชำระ เช่น 1 ปี อาจชำระเป็น 4 งวด เป็นต้น

4. ประชาสัมพันธ์โครงการกองทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มอาชีพในตำบลได้รับทราบ พร้อมทั้งบอกถึงวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการ เพื่อสร้างความเข้าใจกับกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้กับประชาชนในตำบล

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

อบต.ลำปางหลวงให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับกองทุนหมุนเวียนดังนี้

- ปี 2543 จำนวนเงิน 20,000 บาท
- ปี 2544 57,400 บาท
- ปี 2545 80,000 บาท
- ปี 2546 100,000 บาท
- ปี 2547 200,000 บาท

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. เอกสารในการขอกู้ยืม อาทิเช่น ระเบียบข้อบังคับกลุ่มฯ คำร้องขอกู้เงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน สัญญากู้ยืมเงิน เป็นต้น

บุคลากร

1. หัวหน้าส่วนการคลัง จำนวน 1 คน ทำหน้าที่เร่งหนี้สิน
2. เจ้าหน้าที่การคลัง จำนวน 1 คน ทำหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
เมษายน 2543	-ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ -การประชุมมีมติให้มีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน	-อบต.ลำปางหลวง/ คณะกรรมการหมู่บ้าน
กลางปี 2543	-แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุน -กำหนดระเบียบการกู้ยืมและการติดตามหนี้ โดยยึดหลักเดียวกับของกระทรวงมหาดไทย	-อบต.ลำปางหลวง/ คณะกรรมการกองทุน
สิงหาคม 2543	-อบต.ลำปางหลวงให้งบประมาณสนับสนุนสำหรับโครงการนี้จำนวน 20,000 บาท -ประชาสัมพันธ์โครงการให้กับกลุ่มอาชีพได้รับทราบ	-อบต.ลำปางหลวง
กันยายน 2543	กลุ่มอาชีพต่างๆ นำเสนอโครงการอาชีพให้กับคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนพิจารณา	คณะกรรมการหมู่บ้าน/ คณะกรรมการกองทุน
ตุลาคม 2543	กลุ่มอาชีพต่างๆ ที่ผ่านการพิจารณาทำสัญญากู้ยืม	คณะกรรมการกองทุน
ปี 2544	อบต.ลำปางหลวงให้งบประมาณสนับสนุนสำหรับโครงการนี้จำนวน 57,400 บาท	อบต.ลำปางหลวง
ปี 2545	อบต.ลำปางหลวงให้งบประมาณสนับสนุนสำหรับโครงการนี้จำนวน 80,000 บาท ซึ่งเป็นงบที่จัดสรรจากการจัดเก็บภาษี (งบส่งเสริมอาชีพ)	อบต.ลำปางหลวง

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ประชาชนในตำบลทำการรวมกลุ่มอาชีพขึ้น เช่น การทำจักสาน การทำไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากเกิดปัญหาเงินทุนที่จะนำมาใช้ในผลิตซึ่งไม่เพียงพอ
2. แต่เดิมประชาชนในตำบลประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนในตำบลเกิดการรวมกลุ่มอาชีพตามความถนัดของแต่ละคน โดยกลุ่มอาชีพหนึ่งมีสมาชิกประมาณ 7-10 คนต่อกลุ่ม
2. ปี 2543 มีกลุ่มอาชีพเข้าเสนอโครงการและได้กู้ยืมเงินทุน ปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนหมุนเวียนประมาณ 3-4 กลุ่มๆ ละประมาณ 5,000 บาท ปัจจุบันมีกลุ่มอาชีพที่กู้ยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นเป็น 10-12 กลุ่ม
3. หลังจากกลุ่มอาชีพได้กู้ยืมเงินทุนแล้ว ทำให้สมาชิกกลุ่มๆ มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 3,500 บาทหรือเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 1,500 บาทต่อเดือน

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ในระยะแรกมีปัญหาเรื่องของการติดตามหนี้สิน เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกโครงการและการประเมินผลโครงการของกลุ่มอาชีพต่างๆ ยังทำได้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้มีบางโครงการที่ดำเนินการแล้วประสบกับความล้มเหลว	1. ปรับวิธีการพิจารณาการให้กู้ยืมใหม่ โดยพิจารณากลุ่มอาชีพที่มีความมั่นคงในระดับหนึ่ง กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนร่วมกันพิจารณาถึงความสามารถในการลงทุนและระยะเวลาในการคืนทุน เพื่อควบคุมการหมุนเวียนเงินให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีก

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ลักษณะของกองทุนหมุนเวียนทำงานคล้ายกับการปล่อยกู้ของธนาคาร ดังนั้น ปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการ คือ เงินทุน การบริหารงานอย่างโปร่งใส และมีประสิทธิภาพในการพิจารณาโครงการในระดับหนึ่ง รวมทั้งการติดตามหนี้สิน เพื่อนำกลับมาเป็นเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่มีความต้องการต่อไป

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

เนื่องจากโครงการนี้มีการขยายกองทุนจาก 30,000 บาท จนกระทั่งปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนถึง 200,000 บาท ซึ่งสามารถส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพต่างๆ ในตำบลได้ยกระดับการประกอบอาชีพรวมทั้งอบต. ลำปางหลวงได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นาสอาด สำเืองวิทย์
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลลำปางหลวง
ที่อยู่ : 78 หมู่ 4 ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
โทรศัพท์ : (054) 366-966, 327-784

ชื่อ-นามสกุล : นายเสรี มณีอรุณ
ตำแหน่ง : สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลลำปางหลวง
ที่อยู่ : 78 หมู่ 4 ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
โทรศัพท์ : (054) 366-966, (01) 764-2742

ชื่อ-นามสกุล : นายอดิศักดิ์ ทองอารีย์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลลำปางหลวง
ที่อยู่ : ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
โทรศัพท์ : (054) 327-772

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2543

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	บ้านกองหาญ หมู่ 8 ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง 52130
ขนาดพื้นที่	28 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	2,266,580 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 4.41% หมวดรายจ่ายงบกลาง 15.69% หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ 2.17% หมวดค่าจ้างชั่วคราว 47.45% หมวดค่าตอบแทน 1.79% หมวดค่าสาธารณูปโภค 5.51% หมวดค่าอุดหนุน 6.62% หมวดรายจ่ายอื่น 16.35% หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้ทั้งสิ้น	3,583,600 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 57.64% หมวดภาษีอากร 0.17% หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ใบอนุญาต 5.58% หมวดรายได้จากทรัพย์สิน 0.14% หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด 36.47% หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	10 คน 7 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	10,100 คน
จำนวนครัวเรือน	2,800 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	50 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	6,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลลำปางหลวง มีพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำไร่นา รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังมีดินที่เหมาะสมสำหรับการทำเซรามิค ส่งผลให้อาชีพของประชาชนมีความหลากหลาย ดังจะเห็นได้จากทางตอนเหนือของตำบล ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ส้ม ทำนา รวมถึงการทำสินค้าหัตถกรรมโดยทั่วไป เช่น การทำจักสาน กล้องช่างแคร่ไม้ไผ่ ดอกไม้ประดิษฐ์ ไม้กวาดทางมะพร้าว ผลิตภัณฑ์จากไมยราพยักษ์ ซึ่งสามารถนำไปจำหน่ายในจังหวัดได้ ขณะที่ทางด้านใต้ อาชีพหลักของประชาชนเป็นการค้าขาย รับจ้าง และทำงานในโรงงานเครื่องปั้นดินเผาเซรามิค สภาพภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบลาดเอียง จากทิศเหนือไปทิศใต้ มีลำห้วย 5 สาย คือ ลำห้วยแม่เถาว์ลัย ลำห้วยแม่แก้ว ลำห้วยแม่ตาล ลำห้วยแม่เอื้อง และลำห้วยแม่สอง ดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหมาะแก่การทำนา และปลูกพืชหมุนเวียน เช่น กระเทียม ถั่วเหลือง ในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ คือ วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งมีภาพของพระธาตุหัวกลับ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี